

Model van de spiegelsloep 'New Hope'

Zoals bijna iedereen, ben ook ik begonnen met een bouwpakket. De daarbij opgedane ervaring werd meteen gebruikt om zelfstandig vanaf een lijnenplan (wel met uitgebreide beschrijving) een schip te bouwen uit los materiaal. Hiermee werd de vrijheid van handelen zo groot dat de kennis aangevuld moest worden met behulp van allerlei boeken. Het gevolg is dat ik nu een boekenkast vol heb staan met allerlei boeken op scheepvaartgebied, die regelmatig geraadpleegd worden om te helpen bij de vele details die je tijdens het bouwen tegenkomt. De volgende stap volgt vanzelf en vormt de grootste uitdaging voor iedere modelbouwer. Na reeds een aantal keren achter het tekenbord gezeten te hebben, lukte het me deze keer bijna als vanzelf.

Een fraai gelijkende spiegelsloep was het gevolg en de lijnen waren voldoende gracieuw om mijn handen te laten jeuken. Na twee dagen naar de tekening gestaard te hebben, kwam ik tot de overtuiging dat er niets mis mee was; er kon gebouwd worden.

Als eerste stap werd er een latje grenenhout van 3,2 x 5 mm genomen (lang 250 mm) dat als kielbalk zou worden gebruikt. Voorzichtig werd de sponning voor de onderste huidgangen erin gekerfd. Omdat het model rechtop gebouwd zou worden, werd daarna een bouwstelling gemaakt zoals dat op kleine werfjes gebruikelijk was, dat wil zeggen eerst een paar blokken kruislings over elkaar om voldoende werkhooft te krijgen boven de vloer. Dit werd op drie plaatsen gedaan en daarna werd over het geheel een brede lat gelijmd die als basis voor de op te richten kielbalk zou dienen. Na het geheel waterpas gemaakt te hebben, werd de kielbalk erop vastgelijmd en kon het oprichten van de voor- en achtersteven plaatsvinden. De langsdorsnede van het model stond toen vast.

Hoewel de spanten om de 20 mm waren getekend, had ik besloten om maar een paar spanten op te richten omdat de huidgangen zich vanzelf zouden voegen zonder dat er te veel geforceerd moest worden. Na de oprichting van de spanten werd begonnen met de bovenste huidgang, die tevens de zeeg van het model zou aangeven. Met zo min mogelijk lijm werd het geheel vastgezet.

Gezien de schaal (1 : 20) en de gebruikte latjes (1,4 x 2 mm), kan er koud gebogen worden zonder dat het breekt. Om en om worden op deze manier de bovenste huidgangen aangebracht, die alle uit één

geheel bestaan. Bij de elfde huidgang moet men voorzichtig worden omdat hier de draaiing in het hout erg sterk wordt en de krachten in het midden tegengesteld aan die in de uiteinden worden. Door hier eerst de voorkant vast te zetten en goed te laten drogen, kan men de volgende dag het middenstuk verlijmen, waarna op de dag daarna het laatste gedeelte gelijmd kan worden. Als dit zorgvuldig gedaan wordt, blijft het geheel strak aansluiten en komt er geen lastige knik.

Het model is nu stevig genoeg om het van de bouwplank af te halen. Om de bodem te beplanken is op z'n kop werken het gemakkelijkst. Nu kan er niet meer met gehele lengtes gewerkt worden en moet men elk latje zorgvuldig pas maken. We beginnen nu bij de kielbalk, waar we de aanlanding aan de voorkant zorgvuldig pasmaken en het latje voldoende verjongen. Ook hier in drie stappen de latjes vastlijmen, waarbij zoveel mogelijk aan het vorige latje wordt gelijmd, omdat de hulpspanten er later weer uitgehaald worden.

Is het model helemaal dicht, dan wordt met schuurpapier het geheel zo glad mogelijk in vorm geschuurd, maar men bedenke dat in het echt boten ook niet zo glad en strak waren zoals de huidige polyester boten. Na voorzichtig de hulpspanten losgesneden te hebben, wordt alle overtollige lijm aan de binnenkant weggeschuurd of -gestoken.

Vanwege de vorm aan de binnenkant worden er nu gelamineerde spanten in gezet. Hiervoor gebruiken we strookjes van 0,5 x 3 mm die we op de plaats van het spant voorzichtig in vorm drukken; past het, dan knippen we het gedeelte iets langer af dan we nodig hebben en lijmen

het op zijn plaats. Het spant wordt in drie lagen opgebouwd, waarbij de derde laag over de kielbalk loopt. In de achterste gedeelte moet, vanwege de vorm, weer in twee fasen gelijmd worden.

Zijn alle spanten aangebracht, dan kunnen met een scherp mesje en schuurpapier alle randen worden afgewerkt en glad gemaakt worden. Let er vooral op dat er geen lijmresten achterblijven, omdat zo iets na het lakken enorm stoort en moeilijk te corrigeren is. Om het geheel te verfraaien, worden nu de roeibanken ingebouwd en de achterste banken met verschillende kleuren hout ingelegd.

De roeiriemen zijn gemaakt van 3 mm messing pijp, waarbij de uiteinden d.m.v. een bankschroef zijn platgeknepen. Lange, smalle bladen waren bestemd om op zee te roeien, zodat er weinig aan de vorm hoeft te worden veranderd. Het geheel een verje geven en op de plaats waar de roeiriem op de dollen rust een verdikking aanbrengen, dit kan met een extra laagje verf, plakband of met naaigaren. Voor het bepalen van de lengte van roeiriemen wordt in het algemeen de volgende vuistregel gehanteerd; halve breedte maal $\frac{25}{7}$ is totale lengte. De bladlengte wordt dan gesteld op $\frac{1}{3}$ van de totaal lengte en het gedeelte binnenboord is dan iets kleiner dan de halve breedte. Voor zoetwaterroeiriemen liggen de verhoudingen iets anders, waarbij de bladbreedte groter is en het blad zelf korter. Voor het opstellen van het model wordt er een standaard gemaakt, let er wel op dat er een z.g. drag is, zodat het model licht achterover moet staan. U zult zien dat de zeeg dan ook mooi uitkomt.

Gebruikte materialen

Kielbalk	3,2 x 5 mm 25 cm
Latjes bruin	1,4 x 2 mm 18 stuks
Latjes wit	0,5 x 3 mm 10 stuks
Latjes bruin	0,5 x 3 mm 2 stuks
Latje wit	2,0 x 10 mm
Messing pijp	3 mm (50 cm), lijm, blanke lak, gele verf.
Hulpspanten:	triplex, 1 mm dik, 15 x 15 cm.

